

Минуло майже 4 місяці з того часу, коли ми вперше почули в Україні про епідемію коронавірусу у далекому китайському місті Ухань. Тоді події в Китаї сприймалися як щось потойбічне, як суто локальна подія, яка жодним чином не торкнеться нас, українців.

Але за цей час **наш статус поступово трансформується** – із пасивних спостерігачів начебто відсторонених, ми поступово перетворюємося в активних учасників цих подій і звичайно, що **реакція кожного з нас на це буде різна**.

Одна частина населення може ставитись до всього більш легковажно, не очікуючи нічого небезпечного. Інші можуть впадати у тривогу, навіть починати панічно реагувати на дані події, заражаючи цим і інших. Хтось буде мобілізувати свій інтелект й оптимізувати поведінку.

І це зрозуміло, адже змінюється звичний ритм і стиль нашого життя, що в свою чергу викликає в нас певні емоції і думки. А ми знаємо, що чим сильніші зміни в житті, тим сильнішими будуть і наші емоції.

Давайте, розглянемо, як може реагувати людина і які думки, емоції в неї будуть якщо наприклад вона дізнається про «наявність поряд хвороби, яка може бути дуже небезпечна для неї та її родини».

Отже...з чого все починається?

Все починається з новини...

І часто, перша реакція людини **ЗАПЕРЕЧУВАТИ, ІГНОРУВАТИ ПРОБЛЕМУ.**

Чинити так, як ніби то її не існує. «Так це десь там, у китайців», «до нас не дійде».

Поводитися так, як ніби то ніякої події і не сталося.

Це стадія, на якій наша психіка взагалі не підпускає і думки про зміну у стані речей.

Люди можуть продовжувати вести свій звичайний спосіб життя, не дивлячись ні на що, ходити по крамницям, до друзів, розважатися.

Це дає можливість нашій психіці час почати «дозовано» сприймати зміни і їх пропрацьовувати.

Заперечення змушує думки тікати від проблеми, якщо ця спроба не помічати проблему, не спрацьовує – починається....

ГНІВ, НАРІКАННЯ, ОБУРЕННЯ...

Ця стадія, коли в людині вже включається розуміння, що це відбувається насправді (зі мною або з нами), але і **відбувається боротьба зі змінами, що лякають.**

«Цього не має бути...», начебто говорить людина.

Людина може навмисно і показово не дотримуватися запобіжних заходів.

Обговорювати зі знайомими злобно ситуацію, постити гнівні пости та інше.

Людина скочується в звинувачення, обгрунтовані і не обгрунтовані.

Діти можуть почати протестувати та сперечатися з дорослими, усе тому, що в ізоляції діти не можуть жити нормальним і звичним для них життям.

Основна позиція - винні інші.

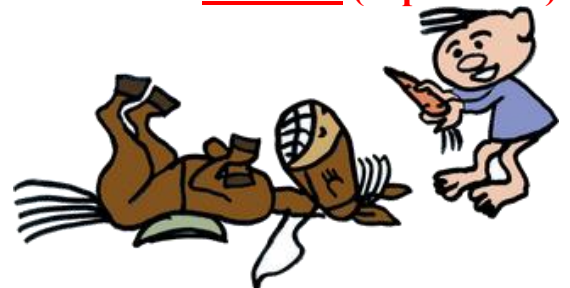
На цій стадії люди часто «зриваються» на інших, на чужих чи на своїх.

Гнів – це спроба повернути ситуацію під свій контроль, в колишнє русло.

На цій стадії, нажаль, залишається велика кількість людей.

Коли гнів розсіюється, часто виникає реакція ....

ТОРГІВ (перемовин)

На цьому етапі людина відчуває надію, що все ще можна щось змінити, якщо принести якісь зміни чи «жертви» в ситуацію. «Якщо я буду робити «А», може, тоді вийде «Б»?» або «Якщо я буду слухняно сидіти дома, то карантин не продовжать і я не захворію».

В голові людини «відбуваються» торги з Богом, всесвітом, з урядом.

Дії людини направлені на ухилення від удару (це і ознайомлення з рекомендаціями МОЗ, симптомами, закупка антисептиків і масок).

Людина намагається змінити те, що відбулося різними методами, реально не розуміючи поточних справ, а лише на бажанні ... уникнути неминучого. Але, нажаль, деякі ситуації неможливо змінити, лише тому, що в нас немає «контролю над всесвітом і тим, що в ньому відбувається».

Що ж відбувається далі, якщо зусилля людини на цій стадії не приносять їй те чого вона хоче?

Людина починає ПАНІКУВАТИ чи впадає в ДЕПРЕСІЮ

Якщо людина приклала багато зусиль та не досягла того, чого хотіла, автоматично у неї може розпочати розвиватися депресія: «Я нічого не можу зробити...», «Що б я не робив, нічого немає сенсу», «Я захворію», «АААА...Ми всі помremo»- ці та інші подібні думки.

Це гостра стадія зустрічі зі своїм безсиллям. До людини приходить повне усвідомлення того, що відбувається насправді.

На цьому етапі людина може захворіти (*чимось*), адже знижується настрій та імунітет, з'являється апатія і складнощі до мотивації.

Думаю, не потрібно детально прописувати, як буде виглядати така людина на карантині.

Слідкуючою йде, «позитивна» фаза ПРИЙНЯТТЯ

Лише, коли людина приймає і усвідомлює ситуацію інтенсивність емоцій поступово знижується, з'являється можливість подивитися на світ навколо й спробувати жити по-новому.

«Так і що я можу зробити з цим?»

Це фаза реальності: «Коли я присутній в своїй реальності, я можу робити сміливий та здоровий вибір куди мені далі рухатися, що далі робити».

Такі люди в карантин роблять справи, які довго відклали в ящику, починають вчитися он-лайн, відпочивають, або просто виконують буденні справи з задоволенням 😊

До ПРИЙНЯТТЯ РЕАЛЬНОСТІ, як існуючого факту, людина проходить через проживання 5 стадій: **ЗАПЕРЕЧЕННЯ, ГНІВ, ТОРГИ, ДЕПРЕСІЯ, ПРИЙНЯТТЯ**.

І найголовніше завдання людини **НЕ «ЗАЛЛИШИТИСЯ» В СТАДІЇ ЗАПЕРЕЧЕННЯ** – не заперечувати факт небезпеки інфікування, не ігнорувати поради медиків і дотримуватися карантину.

Також важливо, **НЕ ЗАНУРЮВАТИСЬ НАДОВГО В СТАДІЮ ДЕПРЕСІЇ** – якщо ознаки депресії тривають у вас чи у ваших близьких 2-3 тижня, потрібно звернутися по психологічну допомогу.

А НА ЯКІЙ ВИ СТАДІЇ ПРИЙНЯТТЯ СИТУАЦІЇ?

